

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת **ארבע כנפות** 95

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"וַיֵּבֶז בְּעֵינָיו לְשַׁלַּח יָד בְּמַרְדְּכָי לְבַדּוֹ"

אנחנו צריכים לחשוש, שמא חלילה גם בנו קיימת נגיעה ממדותיו של המן מתוך הרצאותיו של הרב אמנון יצחק

שהגאולה לא תבוא מתוך שקרים. עוד דבר גדול לומדים ממידותיה של אסתר:

כלפי אחשוורוש כפי שחשבה באמת, היא היתה בבחינת דוברת שקרים, שעליו כתוב: "דבר שקרים לא יפון לנגד עיני" (תהילים קא ז). הקב"ה שונא שקרנים!

"נתאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה" (מגילת אסתר ז ו) 'אמר רבי אלעזר: 'מלמד שהיתה אסתר מחווה כלפי אחשוורוש ובא מלאך וסטר ידה כלפי המן' (מגילה טז).

המשנה אומרת: **שְׁפַל הָאוֹמֵר דְּבַר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ, מְבִיא גְּאֻלָּה לְעוֹלָם** (משנה אבות ו ו). שנאמר: **"נתאמר אסתר למלך בשם מרדכי"** (אסתר ב כב). אסתר אינה נוטלת את הכבוד לעצמה שזה שקר בפני עצמו ולא מחפשת להתחנחן ולהראות טוב על חשבוננו של אחר. היא אומרת את הדברים בשם אומרם וזה הדבר שגרם שדוקא על ידה באה הגאולה. אסתר דוברת אמת בכל מצב.

להתרחק ממידותיו של המן

"על כן קראו לימים האלה פורים על שם הפור על כן על כל דברי האגרת הזאת ומה קראו על ככה ומה הגיע אליהם" (אסתר ט כו).

מה ראה המן שנתקנא במרדכי ומה הגיע אליהם שנתלו הוא ובניו?

כשאנחנו לומדים את המגילה ואנחנו רואים את המידות האימות והנוראות של המן המשתקפות מן הפסוקים, אנחנו צריכים לחשוש, שמא גם לנו חלילה יש נגיעה במדותיו של המן. **"בַּיָּד הַמֶּן כִּי אֵין מְרַדְּכֵי פְרַע וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ"**

המשך בעמ' 6 <<<

דבר תמוה הוא: אסתר באה כשביל להציל את עם ישראל, ההצלה היא לא מסוגלת לשלוט בה, כל טעות עלולה לעלות בגורלו של העם כולו ואיך עולה בדעתה להצביע על אחשוורוש ולומר שהוא **"איש צר ואויב"**, עד שצריך לבוא מלאך ולהסית את ידה כלפי המן?

אלא שאסתר היתה אמיתית מאד בלבה. וכשהיא נפגשת עם השקר היא לא מסוגלת לשלוט על עצמה ולומר שקר כשהיא יודעת שאחשוורוש יותר רשע מהמן וזאת כיון שתמורת בצע כסף הוא היה מוכן **"להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד"** (מגילת אסתר פרק ג יג) את האמת היא לא יכלה להסתיר. היא לא יכלה לבלום. והיא באה לומר את האמת אפילו בשעה גורלית לעם ישראל, כשעמה נמצא בסכנה גדולה ובזה היא תסכן את כולם.

'החזון איש' זצ"ל אמר: שמירת האמת באסתר היתה כל כך חזקה עד שלא יכלה להמנע מן האמת שאחשוורוש הוא **"צר ואויב"**, אלא רק בכח של מלאך. אם לא היה בא מלאך ומסית את ידה - לא יכלה מנקודת האמת שהיא חיה בה להצביע אחרת. המהר"ל מפראג מאריך ואומר ביאור חדש: אם אסתר חלילה לא היתה מכוונת

וצוה הרחקה מן השקר **"מדבר שקר תרחק"** (שמות פרק כג) מה שלא נצטוינו במצוה אחרת **"וכת שקרים אינן רואים פני שכינה"**. לכן לא באה אסתר לפני הקב"ה עם שקר. אם היתה משקרת - לא היתה יכולה הגאולה לבוא על ידה, כיון

לישא בת עם הארץ בימינו

לדין המחודש של הט"ז. ולדברי ה'שי למורא' הרי שהקפידא שלא לישא בת 'עם הארץ' הוא מצד ענין הסגולי שבדבר ואינו תלוי אם תאפשר לו ללמוד, או לא.

מהו גדר עם הארץ

כתב 'הטור': ולא בכל 'עם הארץ' קאמר, אלא; במי שהוא חשוד לעבור להכעיס. ופירש 'הבית יוסף' בדברי 'הטור' שהכונה במכיר את רבונו וכופר כדי להכעיס והוא רע לשמים ורע לבריות. ו'הבית יוסף' עצמו חולק על דברי 'הטור' שהכונה גם על 'עם הארץ' שאינו עובר להכעיס אלא לתיאבון, או, שאינו בקי ברקדוקי מצוות. והנה הט"ז שמפרש האיסור לישא בת 'עם הארץ' משום שתסיתנו להתבטל מתורה ולהתעסק בסחורה, הרי בהכרח שאיננו סבור כדעת 'הטור' שהוא דוקא ב'עם הארץ' שמכיר רבונו וכופר כדי להכעיס, שהרי חשש שתסיתנו להתעסק בסחורה ישנו גם כשהוא 'עם הארץ' לתיאבון.

שני דינים בעם הארץ

ולפי זה יתכן לומר; שאין מחלוקת בזה ושני ענינים יש באיסור לישא בת 'עם הארץ': האחד - ענין סגולי שעל זה נאמר: **"אָרוּר שֶׁכָּבַע עִם כָּל בְּהֵמָה"**. השני - מצד שאין להם לב כבהמה ומסיתות בעליהן מלעסוק בתורה כדי שיתעסקו במסחר.

והענין הסגולי אינו אלא ב'עם הארץ' כהגדרת 'הטור' וכפירוש 'הבית יוסף' בדבריו שמכיר רבונו וכופר בו כדי להכעיס שהוא רע לשמים ורע לבריות - ו'עם הארץ' בגדר זה אינו מצוי בזמנינו כלל.

וענין 'עם הארץ' השני - הוא מצד שתבטלנו מלעסוק בתורה. בזה, אם היא חכמה ומבינה ש'**הוא חַיִּיךְ וְאַרְבֶּךָ יְמִיךָ**' אין כל חשש לישאנה. וכן בת עשירים שאביה מתחייב לזון אותם שאין חשש שתבטלנו מלמוד תורה, גם כן מותר לישאנה. וכמו שהובא ב'פתחי תשובה'.

לבהמה שאין להם לב להבין כי היא חייך ואורך ימיך' ואחר כך מתחיל הדבור; 'על חיינו לא חס - ללמוד תורה ולחיות', שהוא פירוש הנאמר שאסור להתלוות ל'עם הארץ'. שגירסת ה'בית יוסף' ברש"י כך היא: 'עם כל בהמה - שדומות לבהמה שאין להם לב להבין שהיא חייך ואורך ימיך'.

וכך הוא לשון הט"ז שם: ארור שכב עם כל בהמה פירש רש"י שדומות לבהמה שאין להם לב להבין כי.. חייך ואורך ימיך ומוסיף הט"ז; נראה פירוש לדבריו, דטבע הנשים שיכטלו בעליהם מתורה, כשביל שהם סוברים שמכח זה יתעסקו בסחורות ויהיה להם טובות עולם הזה, מה שאין כן אם יעסקו בתורה לא יהיה להם רק עולם הבא לחד. ובאמת אינו כן, אלא **"הוא חַיִּיךְ"** בעולם הזה **"וְאַרְבֶּךָ יְמִיךָ"** בעולם שכולו ארוך שהוא עולם הבא.

חדושו של הט"ז

ומסיים הט"ז: שלמדנו מדברי רש"י אלו, שאם נמצא בת 'עם הארץ' שהיא חכמה ומבינה ענין שזכרנו, דאין בזה איסור מצד שאביה עם הארץ. וב'פתחי תשובה' הביא מדברי האחרונים, שלפי דברי הט"ז בת 'עם הארץ' עשיר וה'עם הארץ' מתחייב להספיק לחתנו כדי מזון ומחיה ברווח, מותר לישא בתו, כי כל הקפידא שלא תסיתנו להתעסק בסחורה. ומסיים שם - שבלאו הכי אין העולם נזהרים בזה. הרי שלדברי הט"ז ו'הפתחי תשובה' אין איסור לישא בת 'עם הארץ' מצד ענין הסגולי שבה, אלא משום שתסיתנו להתבטל מתורה ולהתעסק במסחר.

פירוש ה'שי למורא' בדברי רש"י

אמנם ב'שי למורא' (שעל גליון השו"ע) העיר: שהט"ז הוציא מדברי רש"י דין חדש, משום שהבין שהתיבות: **'כִּי הִיא חַיִּיךְ וְאוּרֶךְ יְמִיךָ'** הוא סוף הדבור הקודם בטעם **'שהן דומות לבהמה'**. אבל באמת הוא דבור חדש בפירוש הטעם שאסור להתלוות לעם הארץ ('עם הארץ אסור להתלוות עמו בדרך') ולכך אין מקור

מערכת 'חברותא' מיוחדת ל'גנזי המלך'

מסכת פסחים דף לז

שאלה: ראיתי בהלכה שאסור לישא בת עם הארץ. רצוני לברר, האם בזמנינו שהבנות מתחנכות בבתי ספר שמלמדים אותן את יקרת התורה - ומעלתם הגדולה של תלמידי חכמים, האם גם כן יש איסור לישא בת עם הארץ?

תשובה: בדף מט ע"ב: 'תנו רבנן: ל'עולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמיד חכם. לא מצא בת תלמיד חכם ישא בת גדולי הדור [אנשי מעשה וצדיקים] - רש"י. לא מצא בת גדולי הדור, ישא בת ראשי כנסיות. לא מצא בת ראשי כנסיות, ישא בת גבאי צדקה. [שאין ממנין (גבאי צדקה) אלא אם כן (הם) טובים ונאמנין] - רש"י,

לא מצא בת גבאי צדקה, ישא בת מלמד תינוקות" ומסיימת הברייתא: 'ולא ישא בת עמי הארץ' ובברייתא מדמים את בת 'עם הארץ' לבהמה ופירש"י - 'שדומות לבהמה, שאין להן לב להבין'.

ובדבור שלאחר מכן מפרש רש"י וזה לשונו: 'כי היא חייך ואורך ימיך על חיינו לא חס - ללמוד תורה ולחיות' ומתפרש שכונת רש"י לפרש את הנאמר בהמשך הגמרא שאסור להתלוות ל'עם הארץ' בדרך: 'אמר רבי אלעזר: "עם הארץ אסור להתלוות עמו בדרך שנאמר: 'כי היא חייך ואורך ימיך' על חיינו לא חס על חיי חבירו לא כל שכן'.

פירוש ה'בי והט"ז בדברי רש"י

אבל מדברי ה'בית יוסף' (אבן העזר סימן ב' מסו' ו') והט"ז (סק"ג): נראה שמפרשים בדברי רש"י שכתב בתחילת הדבור **'כִּי הִיא חַיִּיךְ וְאוּרֶךְ יְמִיךָ'** שהוא סוף הדבור הקודם, כלומר; שהן 'דומות

אמונה

גלוי הפנימיות בפורים

אף שהאדם נמצא במצב של שכרון ואכזר הדעת עליו לדעת ש'אין עוד מלברו' על פי הרב שמשון דוד פינקוס זצ"ל

מוחלט, עליו לדעת דבר אחד ושיפרוץ מתוך לבו: אני מאמין באמונה שלמה ש"אין עוד מלברו" (דברים ד לה) "שמע ישראל ד' אלקינו ד' אחר". זוהי מהות יום הפורים אשר כנגד התגלותו של הקב"ה עלינו "בכבודו ובעצמו" אנו מגלים את פנימיותנו שלנו - ש"אין עוד מלברו". זהו היום מסוגל לזכות לכך ולהגיע לנקודה זו בדביקות לקב"ה בפנימיותנו, שלא רק בבית המדרש אנו קשורים בו, אלא בכל מצב אפילו בזמן של אכזר הדעת, היהודי יודע ומרגיש למי הוא שייך. ■

ד' אלקינו ד' אחר" (דברים ו ד). עלינו לגלות את פנימיותנו לקב"ה וכדברי חז"ל ברכות (יז): "רבון העולמים גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך ומי מעכב? שאור שבעסה מעכב."

'אמר רבא: "מיחייב איניש (אדם) לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" (מגילה דף ז:).

אף שהאדם נמצא במשתה היין במצב של שכרון גמור ואינו יודע להבחין אפילו בהבדל התהומי בין 'ארור המן' ל'ברוך מרדכי', במצב של ערפול חושים

בכל דור ודור ובכל שנה ושנה בהגיע ימי הפורים אנו זוכים להתגלות הקב"ה עלינו ואז ישנה התעוררות אהבת האב לבניו. אלו ימי רחמים ועת רצון ונתנו בזה רמז: 'כל הפושט ידו ליטול נותנין לו' ואין בודקים אותו בפורים דהיינו; כל אדם הפושט יד ומבקש מה' נותנים לו ובזה מתגלה אהבת הקב"ה לבניו.

אולם גם עלינו מוטלת החובה לפשוט את היד ולגלות מסירות נפש של בן כלפי אביו. לכן עלינו לקבל על עצמנו ביום זה אהבת הקב"ה ללא מצרים "שמע ישראל

תפילה

'ותגיע אליו השקיעה והפלצות'

כך היה נראה הרמב"ם בעת שהתפלל

עד שימצא נפשו בעולם השכלים, נכנעה נפשו הנכבדה והוציאה אותו מן המוחשות וכאילו הוא נסתר מהם'.

העולם המוחשי שלנגד עינינו נגזר והוא מוצא עצמו בעולם אחר. כך היה נראה הרמב"ם בשעת תפילתו! ■

מדברים ויתר חלקיו חרדים ונרעדים ולא יסיר מהנעיים קולות ערבים, מתדבק, מכין עצמו, מתחנן, כורע ומשתחוה, בוכה, לפי שהוא לפני מלך גדול ונורא". והסיום הוא נורא: 'ותגיע אליו השקיעה והפלצות' - כל כחות הגוף שוקעים ואת האדם תוקפת פלצות מפני בורא עולם,

הרמב"ם ב'פרקי הצלחה', בקטע בו הוא מתאר כיצד צריך להראות אדם בשעת תקיעת שופר ובשעת קיום כל מצוה, מתאר גם, איך צריך אדם להראות בעת תפילה. "והמתפלל - יהיה פונה אל ה' יתברך, עומד על רגליו, מתענג בלבו ובשפתיו, ידיו פרושות וכלי דבוריו הוגים,

מוסר

"ישמח ישראל בעשיו"

הזהירות הנדרשת בשמחת הפורים ומעלת הצדקה ביום זה

פלא יועץ לרבי אליעזר פאפו זצ"ל

בחנוכה ובפורים ראוי להרבות בצדקה עם עמלי תורה, שהימים האלה הם בסוד נצח יהודי תמכין דאורייתא, כמבואר בדברי רבנו האר"י ז"ל. והערך - בזמן הערך והכיבדה מצוה בשעתה.

כי מכמה זמן קודם פורים, הענים לווים על סמך הכנסת פורים - ואחר הפורים הוצאה מרובה לצורך פסח. הנה כי כן ראוי לרחם על האביונים ולחשוב שתהא הכנסה כיצאיה, שעניניהם של ענים תלויות על העשירים והעשירים תלויים במי שאמר והיה העולם. אם מוסיף מוסיפין לו "איש כמתנת ידו" "ברכת ד' היא תעשיר" ולכן "החלש יאמר גבור אני" "לעזרת ד' בגבורים" והשם יעזור לו. ■

ישראל בעשיו" (תהלים קמט ב) שמחה של מצוה במדה במשקל ובמשרה והשתיה כדת של תורה. וכן צדקה ביום הזה היא

העולה על שאר ימים שנלוה עמה גם מצות מתנות לאביונים. ולפי סודן של דברים,

מצות משתה ושמחה ראוי להזהר בה לעשות עיקר הסעודה מבעוד יום. לא כמו שנהגים קצת שעושים עיקר הסעודה בלילה. וצריך להרבות בשתיה מעט יותר ממה שהוא למוד, עד כדי שיהא מבושם שמח וטוב לב. שמחה של מצוה ולא שמחה של הוללות, כמנהג ההוללים ששותים יין רב עד שיוצאים מדעתם ועושים מעשים אשר לא יעשו ומדברים דברים אסורים, מינים ממינים שונים ומאבדים מצות תפלת מנחה ומצות ברכת המזון דאורייתא ומצות תפלת ערבית ואומרים שעושים לשם מצוה. אבל עברה היא בידם, כי לא צוה השם לעבור על מצוותיו. אטו (וכי) על הנסמק ועל הפרקן - הגמול הזה קוה? ישתקע הדבר ולא תהא כזאת בישראל! רק "שמח

פרשת תצוה

כְּתִית לְמַאֲוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד

אותיות כתית הינם מספר השנים של בית ראשון ושני

יהיה - מחשבת ע"ז נחשבת למעשה!

הרה"ג שלמה לוינשטיין
מיחד ל'גנזי המלך'

"...ופתחת עליו פתוחי חתם קדש לך"
(שמות כח, לו)

"והאבנים תהיין על שמת בני ישראל
שתיים עשרה..." (שמות כח כא)

"...ויקחו אליה שמן זית זך כתית
למאור להעלות נר תמיד" (שמות כז כ)

אמרו חז"ל (תענית ב'): אמר ר' יוחנן:
'ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו
ביד שליח שלשה מפתחות ד' לא מסר
מעולם ביד אדם ואלו הן מפתח
של גשמים מפתח של חיה כלומר
יולדת, ומפתח של תחית המתים'.
אומר הגאון מוילנא כי הדבר
נרמז בפסוק: 'פתוחי חתם קדש לך'
- 'החתם' ר"ת: חיה, תחיה, מטר,
כלומר מפתחות אלו 'קדש לך'."

אומר 'בעל העקידה' רבי יצחק
עראמה: האבנים הללו חלקן יקרות וחלקן

כמה שנים דלק נר התמיד בבית
המקדש? אומר 'בעל הטורים': בבית
ראשון - ת"י שנים ובבית שני -
ת"כ שנים וביחד אותיות כְּתִית.
אומר רש"י: 'כְּתִית לְמַאֲוֹר ולא
כתית למנחות'.

מסביר 'הרי בשמים': כאשר
אדם כותת עצמו ועמל ויגע
בתורה - הוא יראה ברכה בעמלו.
אבל בעיני העולם הזה, יכול
האדם לעמול קשות ועם כל זה
לא תהיה לו פרנסה ברווח. וכן
להפך, בעיני פרנסה יכול להיות
אדם שלא עובד ובכל זאת יש לו
פרנסה ברווח.

ומבאר ה'חפץ חיים' את
הנאמר בסיום מסכת 'אנו עמלים
והם עמלים, אנו עמלים ומקבלים
שכר והם עמלים ואינם מקבלים
שכר' אנו מקבלים שכר על העמל
ואילו סנדלר מקבל שכר רק על
התוצאה! וזה מה שמדגיש רש"י:

'כתית' טוב למאור - לתורה, אבל לא
'למנחות' - לעולם הזה.

"ולחם מצות וחלת מצת בלולת"
בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן
סלת חטים תעשה אתם" (שמות כט
ב)

אומר מרן הרב חיד"א: 'רקיקי'
בגימטריא 420, רמז למספר השנים
של בית המקדש השני, אשר נחרב
מפני 'מצות' - היינו מריבות. כיצד
היתה המריבה? כולם היו 'משחים
בשמן' ומדברים איש נגד רעהו
'מאחורי הגב'.

פשוטות. ענין זה בא לרמז לדיין שדין
פרוטה כדין מאה.

ומבאר ה'חפץ חיים' את
הנאמר בסיום מסכת 'אנו עמלים
והם עמלים, אנו עמלים ומקבלים
שכר והם עמלים ואינם מקבלים
שכר' אנו מקבלים שכר על העמל
ואילו סנדלר מקבל שכר רק על
התוצאה! וזה מה שמדגיש רש"י:

'כתית' טוב למאור - לתורה, אבל לא
'למנחות' - לעולם הזה.

"והיה לאהרן ולבניו לחק עולם מאת
בני ישראל..." (שמות כט כח)

על איזה חוק מדובר כאן?

אומר בעל ה'יטב לב' מסאטמר: דוד
המלך אומר: 'אספרה אל חק ד' אומר אלי
בני אתה אני היום ילדתיך' (תהילים ב ז)
דוד המלך בענותנותו לא הבין מדוע ד'
אומר לו "בני אתה" והרי זה בעיניו כ"חק"
סתום ולא מובן?

ומוסיף על כך ה'כלי יקר': כיצד היו
השבטים כתובים על גבי האבנים? האם
יששכר היה כתוב דוקא על אבן יקרה? לא,
אלא השבטים היו כתובים "כְּתוּלְדָתָם"
(שם כח י). כלומר שקטון כגדול תשפוטו
ואין להתייחס לאדם כפי מעמדו.

אמרו חז"ל: 'מעיל מכפר על לשון
הרע' (ערכין טז.). ענין זה רמוז בפסוק,
שאם יעשה 'שִׁפְהָ... לְפִיו' - ימנע מלשון
הרע.

אמרו חז"ל: 'אפור מכפר על עוון
עבודה זרה' (ערכין ט"ז.).

בכל העבירות 'מחשבה רעה אין
הקב"ה מצרפה למעשה' (קדושין ל"ט):
ד' לא מצרף מחשבה רעה למעשה והאדם
לא נענש על מחשבה רעה גרידא. אבל
בעוון ע"ז נענשים אף על עצם המחשבה,
שנאמר (יחזקאל יד, ה): 'למען תפש את
בית ישראל בלבם...' ענין זה רמוז בפסוק:
'והשב אפדתו אשר עליו פמעשהו ממנו'

כעין זה יש לפרש כאן, אהרן ובניו
קבלו מתנות כהונה ובענותנותם לא הבינו
מדוע זה מגיע להם.
זהו שנאמר: 'והיה לאהרן ולבניו לחק
עולם', לגבי אהרן ובניו היה זה "חק",
שלא הבינו את פשרו. ■

מסחר ממונף ללא עמלות 24 שעות ביממה
הצטרף לפינוטק ותהנה ממערכת מסחר משוכללת ופשוטה להפעלה

חוזים עתידיים על מדדי המניות
ישראל 25, ארה"ב 100, גרמניה 30, צרפת 40 ואנגליה 100

COMMODITIES - סחורות
זהב, כסף, נפט

FOREX - מטבעות
סטרלינג/יין אירו/דולר דולר/יין סטרלינג/דולר
דולר/פרנק שוויצרי דולר/שקל דולר אמריקאי ועוד...

OPTION VANILLA - אופציות מט"ח
אירו/דולר דולר/יין סטרלינג/דולר

פינוטק- שוק ההון הפרטי שלך

חייג עכשיו: 2021 *

www.Finotec.com

סופ"ש 'שבת הגדול' בנינו

שבת פרשת צו י' ניסן
6-8/04/2006
מיום חמישי עד מוצאי שבת
אפשר עד יום א'

להזמנות: 6777779
בין השעות 9:00-15:00
בימים א-ה'

ס'ת תפילין מזוזות "שופר קודש"

למכירה ספרי תורה אשכנזים ומפרדים
כשרים ומיהודרים במחירים מפתיעים

- ✓ כל הגדלים, מוכנים, ולפי הזמנה
- ✓ עורות (קלפים) שלילים בלבד
- ✓ המחודרים ביותר
- ✓ נכתבו ע"י סופרים מוסמכים ויראי שמים
- ✓ 2 הגהות ע"י מגיחים מוסמכים ו-2 הגהות מחשב
- ✓ חידוש עולמי: אחריות ללא הנבלת זמן!!!
- ✓ לרבינים וגבאי בתי כנסת יעוץ שמאות ובדיקה ללא תשלום
- ✓ מחלקה לתיקון ושיפוץ ספרים ישנים באחריות
- ✓ בהמלצת ובהשגחת הרה"צ הגאון הרב יוסף פלבני שלישי"א
- ✓ מויצ וראש ישיבת וראש כולל "עטרת מרדכי"
- ✓ ומחבר שו"ת "חמדת יוסף" היה ועוד.
- ✓ ההמלצה תישלח לכל מי שיחפץ

טל. 057-3170310

יעמדו על הברכה

לעילוי נשמת אהרן בן רחל ובנימין בן רחל	לחזרה בתשובה אילנית בת אמילי אתי בת ערנה וטליה בת ערנה	להצלחת משה לוון ומשפחתו
להצלחה, ופרנסה וכל הישועות לגבריאל בן מלכה ובתיה ינאה בת רוזה	לזיווג הגון רפאל בן שרה	לרפואה שלמה שרה בת צביה ושלום בן שרה
לרפואה שלמה למיכל בת צביה	ללמוד תורה ויראת שמים יעקב שמעון חי ודוד חי ואליהו בני בתיה ינאה	להצלחה ויראת שמים שרונה ומיכל ורבקה והודיה בנות בתיה ינאה
לעילוי נשמת מלכה בת ברכה	לעילוי נשמת מלכיאל בן מלכה	לרפואה שלמה וחזרה בתשובה למאיר חי בן ברכה ורוזה בת פרידה
לזיווג הגון לשלום בן מלכה	להצלחה ופרנסה טובה לדניאל מלכיאל אוסנת ומזל	להצלחה בפרנסה לאברהם יצחק בן רוזה
להצלחה וחזרה בתשובה יוסף בן משה ורחל בת רבקה	לרפואה שלמה רבקה בת שמחה	להצלחה וחזרה בתשובה של עם ישראל

מתחברים... עם הרב

אתנון יצחק שליט"א

ביום רביעי 15/03/06
השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30

ביום ראשון 12/03/06
השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30

כניסה חינם
חיפה
מרכז הקונגרסים

כניסה 25 ש"ח
ירושלים
בניני האומה

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

WWW.SHOFAR.NET

ברישיון משרד העבודה והרווחה

שירותי כח אדם וסיעוד

- עובדים זרים מכל העולם
- טיפול בקשישים, מוגבלים ונכים במסגרת חוק הסיעוד של ביטוח לאומי
- מטפלים למשך 24 שעות - אפשרי ללא לינה • מענה מידי לכל פניה

1-700-704-204 פקס: 08-9356686 נ"ד: 050-8779779 רח' הרצל 96 רחובות, מיקוד: 76548 raz2004@bezeqint.net

מגילת אסתר

"כִּשְׁבֶּת הַמֶּלֶךְ אַחְשֻׁרוּשׁ עַל כֶּסֶא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה"

שושן לא היתה בירת פרס, אחשוורוש קבע אותה לבירה 'דרכי הבורא'

הריגת היהודים, אך אחשוורוש סרב לקבל ואמר: "הַכֶּסֶף נִתּוֹן לָךְ" ועשה ביהודים כרצונך "וְהָעַם לַעֲשׂוֹת בּוֹ פְּטוּב בְּעֵינֶיךָ" (אסתר ג יא).

אומר ה'חתם סופר': מאז ומעולם הגוים רוצים להשמידנו. יש שתי שיטות לבצע את משימתם: שיטת 'אמריקה': היא השיטה של 'ככל העמים בית ישראל', דהיינו שוויון זכויות. התוצאה היא עשרות אחוזי התבוללות של היהודים באמריקה. שיטת 'רוסיה': שדגלה ברדיפות דת ופוגרומים ועלילות דם.

אחשוורוש רצה להשמיד את העם על ידי התל. כלומר להגביה את העם, שיהיו כמו כולם ויוזמנו למשתה, "וְהַשְׁתִּיה כֶּדֶת" (אסתר א ח) שיהיה כמוכן כשר למהדרין 'כדת של תורה'. כלומר; תשכחו מהמרכז הרוחני בירושלים, אצלי תהיו אזרחי העולם הגדול, אני אהיה במקום המזבח. מה אצל המזבח 'אכילה מרובה משתיה', אף אצל אחשוורוש 'אכילה מרובה משתיה' (מגילה יב.).

אמר אחשוורוש בלבנו: באמצע הסעודה אני אוציא את כלי המקדש והם יראו אותי מחלל אותם, שהרי לא יברחו באמצע, כי לא בורחים לפני ברכת המזון... ואז כשהיו אזרחי המדינה ויתבוללו בה, נשיג את המטרה של השמדתם. לעומת זאת, המן דגל בשיטה השנייה, שיטת החריץ, להשמידם ולכלותם ביום אחד!

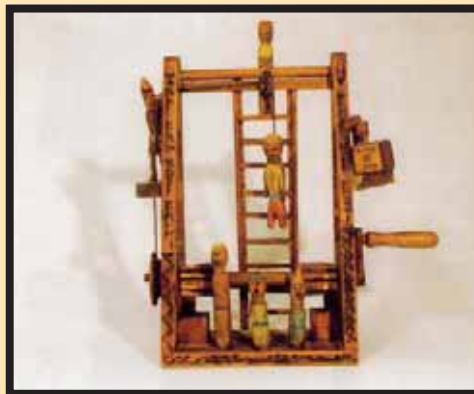
"נִיאָמַר הַמֶּן לַמֶּלֶךְ אַחְשֻׁרוּשׁ יִשְׁנו עִם אֶחָד מִפְּנֵי וּמִפְּנֵי בֵּין הָעַמִּים בְּכָל מְדִינֹת מַלְכוּתָךְ וְדַתֵּיהֶם שְׁנוֹת מִכָּל עַם וְאֵת דַּתִּי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין שְׁנֵה לְהַנִּיחָם" (אסתר ג ח)

רבי מאיר שפירא מלובלין זצ"ל אמר פעם בדרך הלצה בעת סעודת פורים: אמר המן לאחשוורוש שלעם הזה יש הרבה חגים ומכל מלך שהיו אצלו - יש להם חג! רק ממך עדין לא קבלו חג, שנאמר: "וְדַתֵּיהֶם שְׁנוֹת מִכָּל עַם וְאֵת דַּתִּי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים". מה דעתך לגזור עליהם גזירה ואז ישימו אותך בפח ויהיה להם חג גם ממך... ■

הלא דרכו של מלך לשבת בעיר הבירה?

אומר הגאון מוילנא: אחשוורוש השתוקק לכסא כפי שהיה לשלמה המלך בשעתו. הזמין כסא דומה מאומנים שישבו בעיר נדחת בפרס בשם שושן. לאחר שסיימו את בניית הכסא, התברר שלא ניתן להזיזו ממקומו לעיר הבירה מבלי שיפגע. מה עשה אחשוורוש? העביר את עיר הבירה לשושן!

מדוע ד' פעל כך? כיון שד' מקדים רפואה למכה, בשושן ישבו מרדכי ואסתר

ועל כן במקום להעביר אותם לעיר הבירה, הועברה עיר הבירה אליהם. ועל זה נאמר: "כִּשְׁבֶּת הַמֶּלֶךְ אַחְשֻׁרוּשׁ עַל כֶּסֶא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה" שהעיר שושן נהיתה עיר "בִּירָה".

חז"ל (מגילה יד.) ממשילים את המן ואחשוורוש 'לשני בני אדם; לאחד היה לו תל בתוך שדהו ולאחד היה לו חריץ בתוך שדהו'. בעל החריץ אמר: אני מוכן לקנות ממנו את התל כדי לסתום בו את החריץ. ובעל התל אמר: אני מוכן לקנות ממנו את החריץ כדי לרוקן בו את התל. לימים נפגשו השנים אמר לו בעל החריץ לבעל התל: "מכור לי את תלך!" אמר לו (בעל התל): "קח אותך בחנם!"

כך אחשוורוש רצה להרוג את היהודים וכשנפגש עם המן, רצה המן לשלם לו על

"בַּיָּמִים הָאֵלֶּם כִּשְׁבֶּת הַמֶּלֶךְ אַחְשֻׁרוּשׁ עַל כֶּסֶא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה" (אסתר א ב)

למה מדגישים שישב על כסא המלכות, הלא ודאי שדרכו של מלך לשבת על כסא מלכות ולא על כסא פשוט!

מדוע כתוב "כִּשְׁבֶּת" וכי עמד?

גם המלך הקודם, בלשאצר, הוציא את כלי המקדש וכך דרשו חז"ל (מגילה יב.) את הפסוק: "וְכָלֵים מִפְּלִים שׁוֹנִים" (אסתר א ז). "צִתָּהּ בַּת קוֹל וְאִמְרָה לָהֶם: "רֵאשׁוֹנִים כָּלּוּ מִפְּנֵי כָלֵים וְאַתֶּם שׁוֹנִים בָּהֶם". פרוש: יצאה בת קול ואמרה להם: ראשונים השתמשו בכלים ומתו ואתם שונים (חוזרים) ומשתמשים בהם?

בלשאצר טעה בחשבון (מגילה דף יא:), לפי חשבוננו עברו 70 שנה ובני ישראל לא נגאלו, אמר: אם כך הם כבר לא יגאלו והוציא את כלי המקדש ואז יצאה יד שכתבה על הקיר "מִנָּא מִנָּא תַקַּל וּפְרָסִין" (דניאל ה כה). ובאותו לילה נהרג בלשאצר.

אחשוורוש ברק את חשבוננו של בלשאצר ומצא את ה'טעות' וראה שעברו שלוש שנים ועדין ישראל לא נגאלו ועתה הוא יכול להוציא שנית את כלי המקדש.

וגם הוא טעה בחשבון! הוא חשב שהוא במצב של "כִּשְׁבֶּת הַמֶּלֶךְ" בעור שהאמת היא שהוא היה במצב של "כִּשְׁבֶּת הַמֶּלֶךְ".

ברומה לזה אומרים (בפרק) משנה שבת פרק ב)

'בַּמָּה מְדַלֵּיקִין' - 'הַמִּכְבֵּה אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְתִירָא מִפְּנֵי גוּיִם. מִפְּנֵי לְסִטִּים. מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה. מִפְּנֵי הַחֹלֶה שִׁישְׁן פְּטוּר. כָּחַס עַל הַנֵּר כָּחַס עַל הַשֶּׁמֶן. כָּחַס עַל הַפִּתְיָלָה חֵיִב (שם משנה ה). מדוע נאמר 'כָּחַס'? מִפְּנֵי ש'כָּל מִזְוֹנוּתוֹ שֶׁל אָדָם קָצוּבִים לוֹ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה... חוץ מהוצאת שבתות והוצאת יום טוב... (ביצה טז.), אם כן על מה אתה 'חָס'?! לכן זה רק 'כָּחַס' ולא 'חָס' ממש! ומדוע הדגיש הכתוב "כִּשְׁבֶּת הַמֶּלֶךְ",

"וַיִּבֶזְעוּ לְשַׁלַּח יָד בְּמַרְדְּכָי לְבַדּוֹ"

»»» המשך מעמ' 1

שבת זכור

הפסד מלכות שאול

מקום התורה הגדירה את הפנימיות של הדברים וקראה לזה "ותעט אל השלל" (פסוק טו).

ממשיך הנביא ואומר: "יען מאסת את דבר ד' וימאסה ממלךך" (שמואל א, טו כג). שאול המלך מואשם כאילו מאס את דבר ה'. כלומר התורה הגדירה את חמדת הממון: "כפי מאסת את דבר ד'". וחמדת הממון הלזו הביאה לתרוצים שונים כפי שנשמעים מפי שאול: "כי יראתי את העם" (פסוק כד). וכן: "אשר חמל העם" (פסוק טו) אך הנביא משיבו לו על כך: אין הדברים כן, אלא: "ותעט אל השלל". חמדת הממון שהיתה כך הביאה לידי זה וכל דבריהם הם תרוצים ואמתלאות שנתנו מקום לכח המידה לפעול את פעולתה.

כך הוא עומקן של המידות. האדם מוצא תרוצים טענות ומענות כדי לטהר את השרץ ב- 150 טעמים, עד שהוא לא מרגיש שבעצם המידה הרעה דוחקת בו והיא מדריכה אותו בכל מעשיו ודבריו.

ועוד אומר לו הנביא: "חטאת קסם מרי ואון ותרפים הפצר" (שמואל א, טו פסוק כג) ה'רד"ק מבאר: 'מי שמורה (שמורה) (את) פי הקל (ה) ואינו עושה מה שצוהו ה', הרי כי אחרי שצוהו על מצוותו הרי הוא כופר בו והרי הוא כעובר ע"א וכתרפים'. אנחנו מבינים שכפירה ועבודה זרה הם הדברים הנוראיים ביותר שרק מעטים ורחוקים מאד עוברים עליהם, אבל בדברי הרד"ק כתוב שכל העובר על מצות ה' ותורתו הרי זה ככופר ממש.

וזה מה שאומר הנביא - "חטאת קסם" 'כמו שחטא קסם, הוא חטאה גדולה כשם שחמורה עבירת "חטאת קסם" שהיא עבודה זרה ממש כי הוא מסיר בטחוננו מהקב"ה ונותן בטחוננו ב'קסם' כן הוא חטאת גדולה, חטאת "מרי". המרי הזה, להמרות את פי ה' זה בדיוק כמו "חטאת קסם", שכל העובר על מצוה ממצוות ה' הרי הוא כופר בה' יתברך וכעובר עבודה זרה ממש.

המאמין האמיתי לא יעבור בשום אופן על דבר ה' יתברך. וכל הדקות הזאת היא רק משום שזו עבודת הלב וסטיה קלה בלב יכולה להגיע עד לדברים החמורים ביותר.

זוהי עבודתנו. ליצור לב ראוי, שהרי כאשר אין הלב ראוי, אין תכלית לכל המעשים ויתכן שהמעשים הגרועים ביותר יגיעו מכח נגיעה קטנה וקלה בלב של אדם. ■

אמרו חז"ל (יומא כב:): "בן שנה שאול במלכו" (שמואל א יג א) אמר רב הונא: "כבן שנה, שלא טעם טעם חטא". שאול המלך היה משיח ה' וכמו שתינוק בן שנה ללא חטא - כך היה שאול במלכותו.

שאול המלך משיח ה' נפרד מן המלוכה בגין חטא במידות בבחינה דקה מן הדקה שקשה לנו לתפוס ואין הדברים פשוטים כהבנתנו, בכל זאת נתבונן באופן שהקב"ה תבע ממדרגתו של שאול המלך, אף שמפורש בכתובים ששאול בעצמו לא חש כלל, שיש חטא בידו.

כתוב בפסוק: "ויאמר לו שאול ברוך אתה לד' הקימתי את דבר ד' (שמואל א, טו יג) כך אומר שאול לשמואל הנביא כשפוגש אותו. "ויאמר שמואל ומה קול הצאן הזה באזני וקול הפקר אשר אנכי שמע" (שם פסוק יד). שאול שצוה להשיד את כל עמלק ובתוכם את אגג מלכם ולהחרים את הרכוש הצאן והבקר. והנה ישראל חוזרים מהמלחמה ושמואל שומע במחנה את קול הצאן והבקר: "ויאמר שאול מעמלקי הביאום אשר חמל העם על מיטב הצאן והפקר למען ובח לה' א-לקיך ואת היותר החרמנו" (פסוק טו). "ויאמר שמואל אל שאול הרף ואגידה לך את אשר דבר ד' אלי הלילה... ולמה לא שמעת פקול ד' ותעט אל השלל ותעש הרע בעיני ד' " (פסוקים טו - יט).

שאול מואשם בדבר נורא ואיום. בזה שהוא קפץ ועט על השלל, כאילו חמדת הממון הקפיצה אותו.

האם רק החמדה לממון התעטפה במעשה של רצון להביא קרבנות לה'?

האמנם כך? מוסיף שמואל הנביא ואומר: "ויאמר שמואל הפפץ לד' בעלות וזבחים כשמע בקול ד' " (פסוק כב) האם הבאת הקרבנות דומה לשמיעה בקולו של ד'? הלא ודאי שה' רוצה שישמעו בקולו ויצייתו למה שהוא מצוה, יותר מלרצותו בזבחים ואילים. "הנה שמע מזבחה טוב להקשיב מחלב אילים" (שם).

על כורחנו מוכח שנקודת חמדת הממון והרצון ליקח שלל הנחתה אותם. אף על גב ששאול היה מלך ולא חסר לו מאומה ומיהי כל כך 'הנגיעה' ולא נטילת מעט שלל ולא לו? והרי המלך בכל אופן נלחם מלחמה גדולה במסירות נפש גדולה, מכל

וימלא המן חמה; ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי הגידו לו את עם מרדכי ויבקש המן להשמיד את כל היהודים אשר בכל מלכות אחשורוש עם מרדכי... (אסתר ג ה-ו). לא מספיק לו לרשע הזה להרוג את מרדכי לבדו. קטן עליו. הוא מבקש להרוג את כל האומה של היהודים "למקטן ועד גדול" למה? כי מרדכי אינו "כרע ומשתחווה".

נראה את גודל האכסורד: 127 מדינות "כרעים ומשתחווים" (אסתר ג ב) לו, כלם מתהלכים בחוצות כשהם לבושים בחולצות הנושאות את דיוקנו של המן הרשע, שהפך את עצמו לעבודה זרה ורק אדם אחד ויחיד בכל המליונים הללו לא כורע ולא משתחוה. למרות כל הכבוד שקבל המן מכל העולם כולו, לא היה מסוגל לסבול את חוסר הכבוד שאחד ויחיד אינו משתחוה לו.

מפה למדים עד כמה נוראה המידה הזאת של בקשת הכבוד.

מה זה כבוד? אדם רוצה כבוד?! כבוד - זה דמיון. אין כמות של כבוד שתספק את האדם. כמה שתביא לו, לא יספיק. אם אחד ביזה אותו זה מספיק לאבד את כל הכבוד. לכן ילמד האדם לקח ויבין, שכבוד זו דרישה דמיונית שבה האדם מציב לעצמו רף כלשהו ומחליט שכשהוא יגיע אליו הוא ישבע. חלומות באספמיה! האם יש דבר כזה? אין דבר כזה!!!

תארו לכם; חתן יוצא מחופתו ביום שמחת לבו. כולם כיבדוהו ברכוהו חבקוהו ונישקוהו, נתנו לו שיקים ומתנות, כל הערב עבר בשלום ששון ושמחה. אך דא עקא, אליה וקוץ בה, בסוף הערב הצלם העליב אותו, או המלצר, או רב המלצרים ורמזו לו שהוא לא נתן טיפ כראוי. החתן האדים נפגע וכעס ואפילו התפתחה תגרה. - הלכה כל החתונה.

מה קרה? מלה אחת, או רמז קל. והנה הוא לא קבל את כל הכבוד הראוי לו בדמיונו עד הפסד כל האושר והשמחה.

יש לדעת שכבוד - זה מחלה. המן הוא המייצג והסמל לה, אבל בכל אחד ואחד מאתנו יש את הבחינה הזאת של המן. עמלקי קטן. להמן לא הספיקה מיתתו של מרדכי, אלא עם שלם. רצח של מליונים ביום אחד, בשל טיפ טיפה של כבוד שנפגם. ואנו על פגיעה קלה, האם לא יוצאים למלחמת חרמה ללא כל הבחנה ובחינה?.